

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
1240646

Datum 6 oktober 2017

Betreft Inwerkingtreding Wet invoering associate degree-opleiding

Op 1 januari 2018 treedt de Wet invoering associate degree-opleiding in werking. Hiermee krijgt de associate degree-opleiding, naast de bachelor- en de masteropleiding, een zelfstandige positie in het hoger beroepsonderwijs. In deze brief treft u meer informatie aan over de associate degree-opleiding en de implementatie van de wet.

De informatie in deze brief is gericht aan (potentiële) aanbieders van associate degree-opleidingen, decanen en studiebegeleiders in het voortgezet onderwijs en middelbare beroepsonderwijs en partijen die kennis willen maken met de associate degree.

Wat is de associate degree-opleiding?

De associate degree-opleiding is een tweejarige opleiding in het hoger beroepsonderwijs. Een associate degree-opleiding leidt studenten op tot niveau 5 van het Nederlands kwalificatieraamwerk (NLQF). Hiermee is de associate degree-opleiding wat betreft niveau gepositioneerd tussen de mbo-4-opleiding (NLQF 4) en de bacheloropleiding (NLQF 6).

Een associate degree-opleiding kenmerkt zich door praktijkgericht onderwijs, waarbij zowel de opbouw van het curriculum als de begeleiding is toegespitst op mbo-4- en havo-gediplomeerden. Een student leert in een associate degree-opleiding de theorieën uit zijn of haar vakgebied toe te passen op praktische vraagstukken, te werken aan complexe taken, (onder begeleiding) een operationeel team aan te sturen en doelgericht te communiceren binnen de eigen werkomgeving.

Een associate degree-gediplomeerde heeft een sterke binding met de praktijk. Hij of zij kan problemen signaleren en vervolgens een aanpak invoeren om dit probleem op te lossen. De associate degree-gediplomeerde heeft zodoende een unieke meerwaarde voor de arbeidsmarkt, gepositioneerd tussen het niveau van een mbo-4-gediplomeerde en een hbo-bachelor-gediplomeerde.

De associate degree is een opleiding die met name ook kansen biedt aan twee specifieke groepen potentiële studenten. Zo biedt de associate degree kansen voor mbo-4-gediplomeerden die wel willen doorleren maar die af zien van een

hbo-bacheloropleiding omdat zij bij voorbaat menen dat de duur of het niveau van de bacheloropleiding voor hen niet geschikt is. Ook biedt de associate degree kansen voor op- en omscholing van werkenden in het kader van leven lang leren.

Onze referentie
1240646

Het verzorgen van associate degree-opleidingen

Associate degree-opleidingen kunnen worden aangeboden door bekostigde en niet-bekostigde hogescholen. Dit kan binnen een bestaande locatie van de hogeschool of in een aparte *College*, zoals de hogeschool van Rotterdam doet. Ongeacht de huisvesting kan de hogeschool voor de associate degree ook een aparte organisatorische setting en pedagogisch concept uitrollen, toegespitst op de specifieke doelgroep van opleiding. Associate degree-opleidingen kunnen in voltijd maar ook in deeltijd of in duale vorm worden aangeboden.

Een hogeschool kan bij de ontwikkeling van nieuwe associate degree-opleidingen, en bij het verzorgen daarvan, samenwerken met een mbo-instelling. Deze samenwerking kan variëren van het uitwisselen van docenten tot het gezamenlijk verzorgen van een deel van de associate degree-opleiding op de mbo-instelling. De inzet van kennis en expertise van mbo-instellingen kan een meerwaarde hebben voor de kwaliteit van de associate degree-opleiding en daarmee voor de studenten. Ook wanneer een hogeschool en een mbo-instelling samenwerken, valt de associate degree onder verantwoordelijkheid van de hogeschool.

Het onderwijsaanbod

Door de zelfstandige positie van de associate degree-opleiding kan het aanbod van associate degree-opleidingen verder uitgebreid worden. In de afgelopen periode zijn, anticiperend op de wetwijziging, op tal van hogescholen voorbereidingen getroffen voor het aanbieden van nieuwe associate degree-opleidingen. Dit heeft er toe geleid dat in studiejaar 2018-2019 ruim 150 associate degree-opleidingen van start gaan verdeeld over 22 bekostigde hogescholen, en ruim 60 associate degree-opleidingen van start gaan bij niet-bekostigde hogescholen. Kijk voor een actueel overzicht van het aanbod op www.studiekeuze123.nl/associate-degree.

De Vereniging Hogescholen, de koepelorganisatie van de bekostigde hogescholen, heeft de ambitie uitgesproken om tot een landelijk dekkend aanbod van associate degree-opleidingen te komen. Ook de Nederlandse Raad voor Training en Opleiding (NRTO), de branchevereniging voor trainen & opleiden in de particuliere sector, streeft naar een breder aanbod van associate degree-opleidingen en een groter aantal associate degree-studenten. Door deze ambitie, de huidige ontwikkeling bij hogescholen en de inwerkingtreding van de Wet invoering associate degree-opleiding, is de verwachting dat de groei in het aanbod van associate degree-opleidingen ook de komende jaren doorzet.

De Wet invoering associate degree-opleiding en (kandidaat)studenten

Instroom in de associate degree-opleiding

Voor een associate degree-opleiding gelden dezelfde vooropleidingseisen als voor een hbo-bacheloropleiding. Kandidaten die in het bezit zijn van een mbo-4-, havo- of vwo-diploma of een internationaal equivalent hiervan, zijn toelaatbaar voor een associate degree-opleiding. Afhankelijk van de associate degree-opleiding kunnen er daarnaast nog extra eisen worden gesteld, zoals eisen aan het profiel en vakken van het diploma in het voortgezet onderwijs of eisen op basis van het domein van een mbo-opleiding. Welke eventuele eisen dit zijn, is

vanaf 1 januari 2018 te raadplegen via de website van de betreffende hogeschool en via www.studiekeuze123.nl.

Onze referentie
1240646

Voor associate degree-opleidingen die in deeltijd worden aangeboden, kunnen hogescholen daarnaast eisen stellen met betrekking tot het verrichten van werkzaamheden tijdens het volgen van de opleiding (eisen werkring). Deze eventuele eisen van een werkring zijn terug te vinden op de website van de hogeschool.

Collegegeld

Een associate degree-opleiding is onderdeel van het opleidingsaanbod in het hoger beroepsonderwijs. Wanneer een student niet eerder een bachelor- of masteropleiding heeft afgerond, kan hij of zij een associate degree-opleiding volgen tegen wettelijk collegegeld. Na het afronden van een associate degree-opleiding kan een student ook een bacheloropleiding en vervolgens eventueel een masteropleiding volgen tegen wettelijk collegegeld.

Een student die na het afronden van een associate degree-opleiding, bacheloropleiding of masteropleiding een (tweede) associate degree-opleiding wenst te volgen, kan dit doen tegen instellingscollegegeld, waarvan de hoogte jaarlijks door de hogeschool wordt vastgesteld. Studenten die een eerste opleiding in een andere sector dan onderwijs of gezondheidszorg hebben gevolgd, volgen een (tweede) associate degree-opleiding in de sector onderwijs of gezondheidszorg tegen wettelijk collegegeld.

Bij een niet-bekostigde hogeschool stelt de instelling de hoogte van het collegegeld vast. Kijk voor de hoogte van de het collegegeld voor een associate degree-opleidingen op de website van deze hogeschool.

Daarnaast doen verschillende associate degree-opleidingen in de sectoren Zorg & Welzijn en Techniek & ICT mee aan het experiment vraagfinanciering. Het gaat om deeltijd en duale opleidingen van bekostigde en niet-bekostigde hogescholen. Je kunt je dan per module van 30 studiepunten inschrijven en betaalt collegegeld per module. De hogeschool stelt de hoogte van het collegegeld per module vast met een maximum van € 3750,-. Studenten die meedoen aan het experiment kunnen van de overheid een voucher krijgen. Deze voucher geeft € 1250,- korting op het collegegeld per module. Kijk voor meer informatie over het experiment vraagfinanciering op de website van DUO.

Studiefinanciering en levenlanglerenkrediet

Kandidaat-studenten onder de leeftijd van 30 jaar die niet eerder een opleiding in het hoger onderwijs hebben gevolgd, kunnen voor een associate degree-opleiding studiefinanciering aanvragen bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Deze studenten komen in aanmerking voor een reisvoorziening, een eventuele aanvullende beurs, en leenmogelijkheden. Eén van de leenmogelijkheden betreft het collegegeldkrediet. Dit is een lening voor de betaling van het collegegeld. De hoogte van het collegegeldkrediet per jaar is gelijk aan de hoogte van het jaarlijks te betalen collegegeld, met een maximum van vijf keer de hoogte van het wettelijk collegegeld. Een associate degree-gediplomeerde die doorstroomt naar een hbo-bacheloropleiding kan nog aanspraak maken op een prestatiebeurs gedurende de nominale duur van die hbo-bacheloropleiding minus het aantal maanden dat hij of zij al prestatiebeurs heeft ontvangen voor de associate

degree-opleiding. Gedurende deze periode heeft de student eveneens de mogelijkheid om te lenen. De mogelijkheid om daarna nog drie jaar te lenen wordt verminderd met het eventuele aantal maanden waarin reeds van de leenfase gebruik is gemaakt tijdens de associate degree-opleiding.

Onze referentie
1240646

Kandidaat-studenten tot 55 jaar, die geen aanspraak meer kunnen maken op reguliere studiefinanciering, kunnen gebruik maken van het levenlanglerenkrediet. Dit betreft een lening voor de betaling van het collegegeld. Met dit krediet stimuleert de Rijksoverheid volwassenen om te blijven leren. De hoogte van het levenlanglerenkrediet per jaar is gelijk aan de hoogte van het jaarlijks te betalen collegegeld, met een maximum van vijf keer het bedrag aan wettelijk collegegeld.

Raadpleeg voor meer informatie over de studiefinanciering en het levenlanglerenkrediet de website van DUO.

Na het afronden van een associate degree-opleiding

Associate degree-studenten die de opleiding succesvol afronden kunnen instromen in de arbeidsmarkt. Ook hebben associate degree-gediplomeerden de mogelijkheid om door te stromen naar een hbo-bacheloropleiding. Een associate degree-gediplomeerde die wenst door te stromen naar een hbo-bacheloropleiding, kan de hbo-bacheloropleiding in verkorte tijd afronden. Afhankelijk van de verwantschap tussen de afgeronde associate degree-opleiding en de hbo-bacheloropleiding waarnaar de student wenst door te stromen, kan de resterende studielast tot 120 studiepunten (twee jaar) worden ingekort.

Voorlichting en voorbereiding op een associate degree-opleiding

De associate degree is een relatief nieuwe loot aan de stam van het hoger onderwijs. De associate degree geniet daardoor nog een beperkte bekendheid onder zowel kandidaat-studenten als werkgevers. Via de website van de Rijksoverheid en DUO, de campagne 'Studeer met een plan' en via de website van Studiekeuze123 zal worden ingezet op het uitbreiden van de bekendheid richting kandidaat-studenten en werkgevers.

Door de groei van het aanbod associate degree-opleidingen, besteden ook hogescholen meer en meer aandacht aan de voorlichting over associate degree-opleidingen. Ook middelbare scholen en mbo-instellingen hebben een belangrijke rol bij het informeren van hun leerlingen en studenten over de kansen die de associate degree biedt. Zo kan de associate degree, naast de voorlichting over de bachelor, worden meegenomen in de loopbaanoriëntatie en loopbaanbegeleiding.

Tot slot

Zoals ik in de strategische agenda voor het hoger onderwijs heb geschreven, willen wij in het hoger onderwijs kansen bieden. Aan iedere student. Kansen om zich te ontplooiën, om zijn of haar talenten tot ontwikkeling te laten komen en om het opleidingsniveau te bereiken dat bij hem of haar past. De associate degree biedt deze kansen.

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Jet Bussemaker